

Llegat d'Isidre Soler (Filaborres)

Navàs

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Ubicacions diverses, no definitives
Alçada: 367

Coordenades:

Latitud: 41.89996
Longitud: 1.87937
UTM Est (X): 407046
UTM Nord (Y): 4639276

Classificació

Número de fitxa: 08141 - 379
Àmbit: Patrimoni documental
Tipologia: Fons documental
Estil / època: Contemporani
Segle: XX
Autoria de l'element: Isidre Soler Perató
Estat de conservació: Bo
Protecció: Física
Observacions protecció: Local tancat
Accés: Restringit
Ús actual: Cultural
Titularitat: Privada accessible
Titular: Familiars descendents d'Isidre Soler
Fitxes associades:
[Cal Filaborres](#)
Autoria de la fitxa: Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dl., 19/07/2021 - 13:08

Descripció

Llegat documental d'Isidre Soler (àlies Filaborres), que consisteix fonamentalment en una vintena de llibretes (aproximadament 22) més alguns dibuixos i documents diversos. Isidre Soler era afeccionat a la història i un gran observador dels costums i de la vida tradicional a Castelladral, on va viure molts anys. En aquestes llibretes hi va escriure textos diversos, amb una barreja de ressenyes històriques, aspectes de la cultura popular de la zona, escrits memorialístics, a més de dibuixos on reconstruïa com eren algunes cases o les esglésies antigues segons el seu record.

Aquest llegat el conserven els seus hereus familiars i la seva ubicació definitiva encara no s'ha determinat. La filòloga i estudiosa de la cultura popular Maria Estruch, així com també Jaume Obradors, han transcrit alguns dels continguts d'aquestes llibretes, que es poden consultar al blog "Isidre Soler, el Filaborres: resistent a la terra aspra". Tanmateix, molt del material encara s'ha de revisar i estudiar. Entre molts altres aspectes que queden per estudiar hi ha informació força detallada de la història i els estadants de les diverses cases de Castelladral.

Observacions:

Informació facilitada per Jaume Obradors

Història

Isidre Soler i Perató, àlies Filaborres, fou un afeccionat a la història i va recopilar els costums i la vida tradicional de la zona de Castelladral. Va néixer a Palà el 15 de maig de 1918. La seva família es traslladà quan ell tenia dos anys a la casa de l'Hostal, al peu de la carretera de Castelladral, i quan en tenia tres s'instal·laren a la casa de Filaborres, on va viure 52 anys (de 1921 fins a 1973). El 1973 es traslladà a Navàs, on va treballar a la fàbrica Forcada. Isidre Soler fou pagès i treballà també com a pastor, carboner, pelador de pins, peó de camins, teixidor i sereno. Un cop jubilat, va participar en les activitats dels veïns i amics de Castelladral. Gràcies a la seva bona memòria, va dibuixar cases antigues, va transcriure llegendes i va narrar fets socials i autobiogràfics, que van quedar escrits en 22 llibretes. Va morir l'any 2008.

Posteriorment s'ha creat el blog d'internet anomenat "Isidre Soler, el Filaborres: resistent a la terra aspra" en el qual hi ha transcripcions de diversos textos d'Isidre Soler fetes Maria Estruch i Jaume Obradors. Concretament, textos autobiogràfics, contes, llegendes, records de festes i tradicions, descripcions de llocs emblemàtics, monogràfics d'interès polític (com el carlisme) o naturalístic (els boscos, els ocells, les bestioletes, els camins, les fonts, etc).

Així mateix, entre maig de 2018 i 2019, coincidint amb els cent anys del seu naixement, l'Ajuntament de Navàs va commemorar l'any Isidre Soler. D'aquests actes n'ha quedat un mural fet per Ton Obradors que porta per títol "Isidre Soler i Perató. 15 de maig 1918 – 20 de maig de 2008". S'hi recullen fotografies dels actes que es van fer a Castelladral en honor a Isidre Soler, incloent-hi un primer acte que ja s'havia fet el 30 d'octubre de 2016 i que fou el primer que va tenir lloc a l'antiga pallissa de la rectoria vella rehabilitada. Fou una taula rodona on van intervenir Maria Estruch, Ton Obradors, Jaume Obradors i Susanna Ribera per parlar de diversos aspectes de la vida i obra d'Isidre Soler. Hi va assistir també la germana de l'Isidre, Aurora.

Bibliografia

OBRADORS, Ton; ESTRUCH, Maria; PUIGDELLÍVOL, Núria. “Auca d’Isidre Soler, un resistent a la terra aspra. Trets biogràfics d’Isidre Soler” (versos de Ton Obradors i Maria Estruch, dibuixos de Núria Puigdemívol). *Isidre Soler, el Filaborres: resistent a la terra aspra* (blog d’internet).

Enllaços d'interès:

[Isidre Soler, el Filaborres: resistent a la terra aspra \(blog\)](#)

